C/2026/3733

13.7.2026 г.

Публикация на заявление за регистрация съгласно член 15, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/1143 на Европейския парламент и на Съвета

(C/2026/3733)

След настоящата публикация органите на държава членка или на трета държава, или физическо или юридическо лице, което има законен интерес и е установено в трета държава или пребивава в нея, могат да подадат възражение до Комисията в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2024/1143 на Европейския парламент и на Съвета ([1]) в срок от три месеца от датата на настоящата публикация.

ЕДИНЕН ДОКУМЕНТ

Наименования за произход и географски означения на селскостопански продукти

„Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator“

ЕС №: PDO-SK-03401 — 13.1.2025 г.

1. **Наименования**

„Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator“

2. **Вид на географското означение**

ЗНП ☒ ЗГУ ☐

3. **Държава, към която принадлежи географският район**

Словакия

4. **Описание на селскостопанския продукт**

4.1. *Класификация на селскостопанския продукт в съответствие с позицията и кода от Комбинираната номенклатура, както е посочено в член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1143*

22 — БЕЗАЛКОХОЛНИ И АЛКОХОЛНИ НАПИТКИ, ДРУГИ АЛКОХОЛСЪДЪРЖАЩИ ТЕЧНОСТИ И ВИДОВЕ ОЦЕТ

2201 — Води, включително естествените или изкуствените минерални води и газираните води, без прибавка на захар или други подсладители, нито ароматизирани; лед и сняг

2201 10 — Минерални води и газирани води

([1]) Регламент (ЕС) 2024/1143 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. относно географските означения за вина, спиртни напитки и селскостопански продукти, както и за храните с традиционно специфичен характер и незадължителните термини за качество за селскостопанските продукти, за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013, (ЕС) 2019/787 и (ЕС) 2019/1753 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1151/2012 (ОВ L, 2024/1143, 23.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

4.2. *Описание на селскостопанския продукт, за който се отнася регистрираното наименование*

„Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator“ е натурална газирана или полугазирана минерална вода с висока степен на минерализация и високо съдържание на калций, магнезий, натрий и хидрогенкарбонати. Това е солена, естествено газирана изворна вода, която съдържа сяра, има изразен минерален вкус, дължащ се на високото съдържание на натрий и хидрогенкарбонати, и е със следния състав:

Катиони	**mg/l**
Ca^{2+}	469,00
Na^{+}	242,00
Mg^{2+}	173,00
K^{+}	36,50
NH_4^{+}	0,96
Аниони	**mg/l**
SO_4^{2-}	155,00
NO_3^{-}	< 1,00
NO_2^{-}	< 0,01
Cl^{-}	106,00
HCO_3^{-}	2 635,00

4.3. *Дерогации относно набавянето на фуражи (само за продукти от животински произход, обозначени със защитено наименование за произход) и ограничения за набавянето на суровини (само за преработени продукти, обозначени със защитено географско указание)*

В съответния географски район се появяват извори с минерални води.

4.4. *Специфични етапи на производството, които трябва да бъдат осъществени в определения географски район*

„Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator“ се извежда до производствения обект по разпределителни тръби чрез изпомпване. Водата се обработва с цел отстраняване на железните и серните съединения чрез одобрена технология за окисляване с обогатен с озон въздух. След това водата се филтрира, отново се газира с въглероден диоксид и се бутилира.

4.5. *Специфични правила за рязане, настъргване, опаковане и др. на селскостопанския продукт, за който се отнася регистрираното наименование*

„Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator“ се бутилира в хигиенично чисти търговски опаковки чрез технологичен процес, който изключва всякакво замърсяване с чужди елементи или вещества и образува затворен кръг между точката на водоснабдяване и точката, в която водата се бутилира за продажба.

4.6. *Специфични правила за етикетиране на селскостопанския продукт, за който се отнася регистрираното наименование*

—

5. **Кратко определение на географския район**

Районът на източниците на натурална минерална вода се намира в окръг Prešov, на територията на землищата в Lipovce, Šindliar и Lačnov, както и в окръг Levoča, на територията на землището във Vyšný Slavkov. От административна гледна точка той е част от регион Прешов в североизточна Словакия.

6. **Връзка с географския район**

Причинно-следствената връзка се основава на почвените и климатичните условия в определения географски район.

Специфични характеристики на географския район

Подпочвеният слой в определения географски район е богат на скални образувания като пясъчници, мергели и аргилити, които съдържат изобилие от минерали (калций, натрий, магнезий и хидрогенкарбонати). Тези скали изпълняват ролята на филтрираща система, която улавя примесите, като същевременно обогатява водата с ценни минерали. Валежите и подземните течения спомагат за проникването на водата в по-дълбоките слоеве, като тя преминава през тези скални структури и абсорбира минералите от подземните скални пластове благодарение на бавната скорост, с която тече.

Районът се характеризира с умерен до доста студен климат. Въздухът е относително влажен през зимата поради снега и влагата, дължаща се на валежите. През лятото влажността му варира между 60 % и 70 %. Средните зимни температури са около −10 °C, а летните температури могат да достигнат до 25 °C — въпреки че на по-голяма надморска височина те остават по-ниски. Температурните условия оказват влияние върху скоростта на тези геохимични процеси.

В миналото в района е имало вулканична дейност, в резултат на която са останали подземни залежи на въглероден диоксид. Поради тази причина минералната вода е естествено газирана с въглероден диоксид, което ѝ придава деликатен ефервесцентен характер и специфичен вкус. В същото време наличието на въглероден диоксид повишава разтворимостта на минералите във водата, което я прави по-богата на минерали.

Това е минерална вода с характерна минерализация на въглерода, който е с метеоритен произход. Химичният състав на минералната вода се определя от основния процес на минерализация, а именно разтварянето на карбонати, при което се отделят калций, магнезий и хидрогенкарбонати. Процесите на минерализация са по-интензивни в дълбоките подземни слоеве, където се отделя въглероден диоксид.

Районът се характеризира с повишена влажност на въздуха, която е благоприятна за природната среда и поддържа богатата флора и фауна в региона. Това оказва влияние върху качеството и стабилността на подземните извори.

Специфични характеристики на продукта

„Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator“ е минерална вода с общо съдържание на минерали над 1 500 mg/l. Водата е богата на минерални соли и съдържа големи количества калций, магнезий, натрий и други минерали. Тя е естествено газирана с въглероден диоксид, което ѝ придава деликатен ефервесцентен характер, за разлика от изкуствено добавения въглероден диоксид.

Благодарение на минералния си състав и естествената карбонизация „Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator“ притежава специфичен, деликатен вкус — без изразена соленост, но с миризма на сяра.

Причинно-следствена връзка

Определеният географски район е богат на седиментни скали (по-специално варовик и доломит), които съдържат големи количества калций, натрий и магнезий. Климатичните условия определят потока и захранването на подпочвените води, като валежите допринасят за водоснабдяването и спомагат за проникването на водата по-дълбоко в подземния слой, където тя абсорбира минерали. Въглеродният диоксид в този район играе ключова роля в процеса на обогатяване на водата с минерали, в резултат на което тя има високо съдържание на минерали.

Lipovce се намира в среда, която е относително незасегната от човешка дейност. Това означава, че изворите в този район остават естествено чисти. Районът се отличава със специфичен микроклимат, който спомага за стабилността на подземните извори. Ограничената промишлена дейност и изобилните гори спомагат за запазването на чистотата на водата и богатството ѝ от естествени минерали, без да са необходими изкуствени добавки.

Минералната вода в Lipovce е известна отдавна. Според недокументирана традиция водата е била използвана от монаси, за които се е смятало, че са собственици или обитатели на замък, издигащ се над един от върховете на планината Branisko. В края на първата половина на XVIII век Matthias Bel за първи път споменава тези извори в своя ръкопис, описващ региона Šariš.

През първата половина на XIX век Lipovce се превръща в голям спа курорт, привличащ аристократични семейства от целия регион Прешов. Спа терапиите включвали лечение с пиене на вода. Граф Szakmáry кръстил тези води „Salvator“ [„Спасител“] и още в началото на XIX век започнал да бутилира минералната вода и да я предлага на пазара. „Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator“ е една от най-старите бутилирани минерални води в Словакия. Значението на извора се подчертава също от факта, че още през 1880 г. унгарското правителство е определило защитни зони в района. Популярността на тази чудесна минерална вода явно се е увеличила и, благодарение на дългогодишната традиция и оптималния си състав, тя продължава да бъде популярна и високо ценена както в Словакия, така и на чуждестранните пазари.

В рамките на определения географски район на натуралната минерална вода са създадени защитни зони, чиято цел е да се опази този район на извори с минерална вода от всякакви щети в резултат на икономическа, селскостопанска или друга дейност, които могат да повлияят на текущото състояние, добива, изключителния химичен състав и девствения характер на водата, с цел да се запазят качествените и количествените ѝ стойности и да се гарантира, че тя продължава да се използва разумно.

„Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator“ също е защитена по силата на двустранни споразумения: Договора от 19 януари 1976 г. между Чехословашката социалистическа република и Конфедерация Швейцария относно закрилата на указания за произход, наименования за произход и други географски указания, Споразумението от 18 май 1987 г. между правителството на Чехословашката социалистическа република и правителството на Португалската република относно закрилата на указания за произход, наименования за произход и други географски и подобни наименования, както и Договора от 20 януари 1981 г. между Чехословашката социалистическа република и Република Австрия относно закрилата на указания за произход, наименования за произход и други наименования за селскостопански и промишлени продукти, които се позовават на произхода.

Наименованието „Lipovská minerálna voda Salvator“ е защитено на национално равнище от 22 декември 1979 г.

Бутилирането на минералната вода е продължило през годините чак до днес, както свидетелстват препратките в пресата (например в *Prešovske Noviny* и в ежедневника *Smena*), в архивите на Vychodoslovenské Žriedla [Източни словашки извори] — държавно предприятие със седалище в Prešov, както и в презентациите по време на различни събития и изложения.

Препратка към публикуваната продуктова спецификация

https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/specifikacie_op_oz/Lipovska_mineralna_voda_Salvator_Salvator.pdf